

Davacı : Benkar Tüketici Finansmanı A.Ş.

Vekili : Av. Yüksel Esin

Fevzi Çakmak Sok. No:33/4 Demirtepe/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu

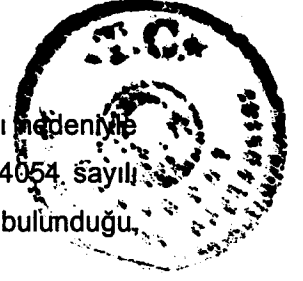
Bilkent Plaza B:3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av.Nagehan Özseyhan - Aynı Adreste

İstemin Özeti : Davacı şirketin tüketici finansmanı ve bankacılık hizmetleri

alanında başka bir şirket ile ortak girişim oluşturması işlemine izin verilmesi istemiyle yaptığı başvuru üzerine Rekabet Kurulunca alınan 18.9.2001 tarih ve 01-44/433-411 sayılı kararın 1, 5 ve 6.maddelerinin; menfi tespit belgesinin yapılan ön incelemeyle verildiğini geri alınırken de aynı usulün uygulanması gerektiği, menfi tespit belgesinin, ortak girişimin oluşmasından sonra rekabeti engelleyici, bozucu, kısıtlayıcı bir niteliğinin bulunup bulunmadığının bir önaraştırma ile tespit edilerek geri alınabileceği, kararda sözü edilen "karşılıklı münhasırlık" sisteminin lehlerine dönüştüğü hususunun bir araştırma ve soruşturmaya dayanmadığı, daha önce verilen menfi tespit belgesinde hakim durumda olmadıkları ve hakim durumda olursa dahi bu durumun kötüye kullanılmadığı belirlenmesine karşın dava konusu kararda hakim durumda bulunulduğu ve bu durumun temelinde de münhasırlık koşulunun bulunduğu belirtilmiş, kararda, sahip oldukları pazar payı belirlenirken yanlışlıklar yapıldığı, pazar payı hesabına anılan pazarda taksitlendirme imkanı sağlayan visa ve master kartlarının payının dahil edilmediği, bir an için "münhasırlık sisteminin" tek taraflı olarak kendi lehlerine dönüştüğü kabul edilse dahi bunun sonucu olarak mutlaka menfi tespit belgesinin geri alınmasının gerekmediği, 4054 sayılı Yasanın 13.maddesi gereğince tarafların belirli davranışlarının da yasaklanabileceği, Rekabet Kurulunun bir araştırma ve soruşturma yapmadan ilgili tarafların savunmalarını almadan doğrudan bir anlaşmanın geçersizliğine hükmedemeyeceği, 4054 sayılı Yasanın 53.maddesinde Rekabet Kurulu kararlarının resmi gazetede yayımlanması, suretiyle üçüncü kişilerin bilgilendirilmesi amaçlanmış iken dava konusu kararda yer alan hükümlerle kararın ilgililere duyurulması yolunun izlenmesinin anılan madde hükmüyle çeliştiği öne sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : 4054 sayılı Yasanın 8.maddesi gereğince 13.maddede belirlenen koşulların gerçekleşmesi halinde kurulun her zaman menfi tespit belgesini geri alabileceği, davacı şirket yönünden yapılan inceleme daha önce menfi tespit belgesi verilmesini sağlayan koşullarda değişiklik saptanması nedeniyle 13.maddeye göre menfi tespit belgesinin geri alındığını, 4054 sayılı Yasanın menfi tespit belgesinin geri alınmasında uygulanacak usule ilişkin herhangi bir hükme yer vermediği, davacının pazar payının yanlış belirlendiği iddiasının doğru olmadığını çünkü davacı şirketin düzenlediği taksitle alışveriş

kartı olan "advantage" kart ile visa ve master kartların farklı özellikte kartlar olması nedeniyle pazar payı belirlenirken anılan kartlar pazar payının dikkate alınmadığı, Kurulun 4054 sayılı Yasa hükümleri gereğince bir sözleşmenin geçersizliğine karar verme yetkisi bulunduğu, belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

D.Tetkik Hakimi : Ergün Özcan

Düşüncesi : Davacı şirketin menfi tespit belgesi ve ortak girişim izni talebiyle ilgili olarak yapılan ön inceleme sonucu düzenlenen ön inceleme raporuyla yapılan tespitler nedeniyle Rekabet Kurulunca alınan dava konusu kararın 1, 5 ve 6. maddelerinde 4054 sayılı Yasanın 8, 13 ve 27/c maddeleri ile 56.maddesine aykırılık bulunmadığından davanın reddi gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı : Bilgin Arısan

Düşüncesi : Dava davacı şirketin tüketici finansmanı ve bankacılık hizmetleri alanında başka bir şirket ile ortak girişim oluşturması işlemine izin verilmesi talebiyle yaptığı başvuru üzerine Rekabet Kurulunca alınan 18.9.2001 tarih ve 01-44/433-111 sayılı kararın 1 inci 5 inci ve 6 inci maddelerinin iptali talebiyle açılmıştır.

Boyner Holding A.Ş.'ne bağlı Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hizmetleri A.Ş. ile Fiba Holding A.Ş.'ne bağlı Fiba Bank A.Ş. O. arasında tüketici finansmanı ve bankacılık hizmetleri alanında işbirliğine gidilerek bir ortak girişim oluşması işlemine izine verilmesi talebi ile Rekabet Kurumuna müracaatı üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7'inci maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Hakkında Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 13.9.2001 tarihli Ortak Girişim (Birleşim/Devralma) Ön İnceleme Raporu Rekabet Kurul toplantısında görülmüş ve

1-Daha önce Rekabet Kurulu tarafından, Benkar Tüketici Finansmanı ve kart Hizmetleri A.Ş.'nin mağaza taksit ve indirim kartı hizmetlerinde taraflar ile imzaladığı üye işyeri ve "Advantage Card" sözleşmesine verilen 28.4.1999 tarih ve 99-21/177-96 sayılı menfi tespit kararının; söz konusu sözleşmelere menfi tespit belgesinin verildiği dönemdeki piyasa şartlarının tamamen değiştiği ve menfi tespit tanınan "karşılıklı münhasırlık" sisteminin Benkar'ın tek taraflı bir uygulamasına dönüştüğü ayrıca mevcut durumda sözleşmenin içerdiği münhasırlık hükmünün piyasaya girişi zorlaştırıcı etki yarattığı kanaatine varıldığından 4054 sayılı Kanun'un "Muafiyet ve Menfi Tespit Kararlarının Geri Alınmasını" başlığını taşıyan 13 üncü maddesinin kararın alınmasına esas teşkil eden herhangi bir olayda değişiklik olması şeklindeki (a) bendine dayanarak geri alınmasına, oyçokluğu ile

2-Bildirim konusu işlemin, tarafların ilgili pazardaki toplam ciroları ve pazar payları yönüyle 4054 sayılı Kanun'un 7 inci maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında bir ortak girişim işlemi olduğuna,

3-Tüketici finansmanın ve bankacılık hizmetleri alanında Boyner Holding A.Ş'ye bağlı Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hizmetleri A.Ş. ile Fiba Holding A.Ş'ye bağlı Fiba Bank A.Ş. arasında aktedilen Ortaklık sözleşmesi uyarınca meydana gelen ortak girişim oluşturulması sonucu doğuracak işlemlerin Kanun' un 7'nci maddesi anlamında hakim durumun güçlendirilmesine yönelik olarak rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmacağıının tespiti ile söz konusu ortak girişim sonucu doguran işlemlere izin verilmesine,

4-Ortak Girişim sonucunu doğuracak işlemlere ilişkin ortak Sözleşmesinin 8.9 maddesinde yer alan " özellikle işbu sözleşme tarihi itibarı ve işbu sözleşme süresince Advantage ve Galaxy Card programlarındaki üye işyerlerine yönelik pazarlama yapmayacaklarını, bu tür geçişlerin olması halinde birbirinden izin almayı kabul ederler "ifadesinin, ilgili maddede yer verilen hükümler arasından kaldırılması gerektiğine,

5-a) Bu kararda öngörülen değişikliklerin yerine getirilmesi için, Rekabet Kurulu kararının Benkar'a tebliği tarihinden itibaren 60 gün süre verilmesine ve öngörülen düzeltmelerin yapıldığına dair belgelerin bu süre içerisinde Kurum 'a sunulmasına;

b-) Askı takdirde, 4054 sayılı Kanununun 56 ıncı maddesi uyarınca sözleşmelerin geçersiz olacağıının, Kurulunca öngörülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağıının ve aynı Kanun'un 16 ıncı ve.17 inci maddeleri uyarınca işlem yapılacağıının ilgili taraflara bildirilmesine;

6- İlgili ürün pazarında taksitli alışveriş imkanı sunan kartları pazarlayan diğer teşebbüslerin, Rekabet Kurulunca alınan bu kararın kendilerine gönderilmesi yoluyla işyerlerine (Mağazalara) kart hizmeti sunan farklı teşebbüsler arasından istedikleri sayıda teşebbüs ile serbestçe anlaşma yapabilmeleri imkanının sağlanmasıyla gerektiği yönünde bilgilendirilmelerine QYBİRLİĞİ ile, karar verilmiştir.

4054 sayılı Kanununun 8 inci maddesinde hangi hallerde menfi tespit belgesi verilebileceği ve hangi hallerde Kurulun bu görüşünden dönebileceği belirtilmiştir. Kanun'un 8 inci maddenin ikinci fıkrası " Kurul, bu belgenin düzenlenmesinden sonra 13 üncü maddedeki şartlar çerçevesinde görüşünden her zaman dönebilir. Ancak bu durumda taraflara görüş değiştirilmesine kadar geçen süre için cezai müeyyide uygulanmaz " hükmünü amir bulunmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 13 üncü maddesi Muafiyet ve Tespit Kararlarının Geri Alınmasını düzenlemekte ve maddenin (a) bendinde kararın alınmasına esas teşkil eden herhangi bir olayda değişiklik olması halini de, muafiyet ve tespit kararlarının geri alınmasının bir sebebi olarak göstermektedir. 13 üncü maddenin gerekçesinde " Kurulca verilen muafiyet ve menfi tespit kararları mutlak değildir. Maddede sayılan durumların varlığı halinde bu kararlar Kurulca her zaman geri alınabilir. " denilmektedir. Rekabet Kurulu da bir ortak girişim için izin

alınması işlemlerinin incelemesi sırasında yaptığı piyasa araştırmasında, daha önce Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hizmetleri A.Ş.'nin mağaza taksit ve indirim kartı hizmetlerinde taraflar ile imzaladığı üye işyeri ve "Advantage Card" sözleşmesine verdiği 28.04.1999 tarihli menfi tespit kararının ilgili piyasa şartlarının değişmesi sebebiyle geri alınması gerektiğini tespit etmiştir. Rekabet Kurulu yaptığı tespitler sonucu daha önce sözleşmelerde yer alan ve menfi tespit belgesi verilmesinde bir sakınca görülmeyen "karşılıklı münhasırlık" sisteminin gelişen piyasa şartlarında varolmasının ve uygulanmasının kararda da ayrıntılı olarak açıklanan gerekçelerle rekabet hukukuna uymadığı tespit etmiş ve bu sebeple Kanun'un 13 üncü maddesinin a fıkrasına dayanılarak menfi tespit kararını geri alınmasına karar vermiştir.

4054 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinin birinci fıkrası, Kurul'un ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın Kanun'un 4, 6 ve 7 nci maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebileceğini düzenlemiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrası da menfi tespit incelemelerinin elde bulunan bilgiler çerçevesinde yapıldığı dikkate alınarak, Kanun'un 13 üncü maddesindeki şartlar çerçevesinde Kurul'un bu karardan her zaman dönebileceğini hükme bağlanmıştır. Kanun'un 13 üncü maddesinde ise menfi tespit kararının geri alınmasını gerektiren haller üç bent halinde sayılmıştır. Menfi tespit kararının geri alınması ile ilgili olarak yukarıda değinilen hükümlere bakıldığında, Kurul'un bu karardan her zaman dönebileceği belirtilmiş olduğu halde bunun usulüne yönelik olarak herhangi bir düzenleme getirilmemiştir.

Menfi tespit kararının geri alınmasının soruşturma açılmak ve tarafların savunması alınmak suretiyle yapılması gerektiğine ilişkin iddianın hukuki mesnedi bulunmamaktadır.

Bazı bankalar tarafından piyasa sunulan kartların taksitli alışveriş imkanı sağlayan kartlara benzeyen hizmetler sunması, taksitli kartlarla Visa ve Master kartların aynı tip kartlar olduğu anlamına gelmemektedir. Taksitli kartlar ilgili ürün pazarına kredili sisteme tabi olan Visa ve Master kartları dahil etmek mümkün değildir. Bir malın diğer bir malla aynı pazarda sayılabilmesi için bu iki ürünün tüketicinin gözünde nitelikleri, kullanım amaçları ve fiyatları açısından benzer olması gerekmektedir. İlk bakışta visa ve master kartların bu hizmeti ikame ettiği zannedilse de, Visa ve Master kartları bambaşka bir mevzuata tabi olup taksitli kartlar ile aralarında tüketiciye sundukları hizmetler açısından çok büyük farklılıklar bulunmaktadır. Bu kartların birbirine ikame edilmesi mümkün değildir. Bu sebeple pazar payı belirlenmesinde yanlışlık yapıldığı iddiası geçerli değildir.

Kararda açıklandığı şekilde daha önce sözleşmelerde bulunan ve o zamanki piyasa şartlarında rekabet açısından tehlikeli görülmeyen "münhasırlık" sistemi, bugünkü piyasa şartlarında rekabet hukukuna aykırı bir durum ortaya çıkarmaktadır. Sözleşmede yer alan "Karşılıklı münhasırlık" sisteminin Benkar lehine tek yanlı münhasırlık uygulamasına dönüştüğü tesbit edilmiştir. Sözleşmede yer alan " Karşılıklı münhasırlık " sisteminin bugünkü

piyasa şartlarında 4054 sayılı Kanuna aykırı bir duruma geldiği görülmüştür. Bu sebeple bu sistemin yer aldığı sözleşmeler için verilen menfi tespit kararının geri alınması 4054 sayılı Kanun'un 13 üncü maddesi a bendindeki şartlar sebebiyle zorunluluk haline gelmiştir. Varolan uygulamalar ile taksitli alışveriş imkanı sağlayan kartlar pazarında, Benkar'a rakip olan veya olacak teşebbüsler için giriş engeli meydana getiren bir sistem oluşmuştur. Dolayısıyla anlaşmanın uygulamada aldığı bu durum, karşılıklı münhasırlık sistemine menfi tespit belgesi verilmesine sebep olan gerekçeleri de ortadan kaldırmaktadır. Sözleşmeye menfi tespit tanındığı zamandaki şartların günümüz şartlarında farklılık arzettiği kararda şu şekilde belirtilmiştir.

Söz konusu menfi tespit 20 tane teşebbüsle yapılan anlaşmaya tanınmıştır. Bu teşebbüslerin ise yarıya yakını Boyner grubuna aittir.

Anlaşma şartları arasında taraflar bakımından "karşılıklı münhasırlık" hükümleri geçerli olduğu için, Advantage Card sistemine dahil olan teşebbüsler aynı anda rakip kart hizmetlerinden yararlanamayacağı gibi sistemde yer alan mağazalara rakip olan teşebbüslerinde Advantage Card sistemine girmesi söz konusu değildir. Ancak günümüzde Advantage Card'a üye kuruluşlara bakıldığında pek çok sektörde birbirlerine rakip teşebbüslerinde bu sisteme dahil olduğu anlaşılmaktadır. Sistem daha çok Benkar'ın gücü yettiği ölçüde uyguladığı tek taraflı bir münhasırlık halini almıştır.

Menfi tespitin incelendiği dönemde, taksitli alışveriş kartı pazarına rakiplerin girmesini engelleyen bir durum söz konusu olmadığından rakip kart hizmetleri sunan teşebbüslerin o dönem şartları içerisinde sürekli olarak üye yapabilecekleri mağazalar bulmalarını zorlaştırıcı giriş engelleriyle karşılaşmaları da mümkün bulunmamaktadır.

Dosya üzerinde yapılan incelemelerden anlaşmaya menfi tespit verilmesindeki en önemli etken, o dönemde yapılan advantage Card sisteminin piyasayı potansiyel rakiplere kapatması ya da mevcutları piyasa dışına çıkarması imkanı olmaması tespitidir. Bu tespitin yanısıra yine o dönemde, Advantage Card anlaşmasının ilgili ürün pazarının çok küçük bir kısmını kapsıyor olması ve içerdiği hükümlerin rekabeti önemli düzeyde etkilemeyecek olması hususlarında, söz konusu anlaşma bakımından 4054 sayılı Kanunu ihlaline yol açmadığı kararının alınmasında etkili olmuştur.

Bu durumda menfi tespit kararına konu olan şartların aradan geçen süre zarfında tamamen ortadan kalktığı anlaşılmaktadır.

Piyasa şartlarında zamanla büyük değişiklik olmuştur. Rekabet Kurulu Piyasada şartlarının değiştiğini görmüş ve daha önce sözleşmelerde yer alan "münhasırlık" sisteminin bugünkü şartlarda piyasa giriş engeli meydana getireceğini tespit ederek menfi tespit kararının geri alınmasına karar vermiştir. Bu sebeple menfi tespit kararının geri alınması yerinde bulunmaktadır.

Rekabet Kurulu bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğunu tespit ettiğinde Kanun'un 56 ıncı maddesi hükmü gereğince bu Kanuna aykırı anlaşmaların da geçersizliğini tespit etmiş olmaktadır. Rekabet Kurulu herhangi bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğuna karar vermeye yetkilidir. Kurul da bunu yapmıştır. Bir sözleşmenin geçersizliğine, rekabetin korunması ile görevlendirilmiş Kurul yerine sadece mahkemelerin karar verebileceğini iddia etmek mümkün değildir. Rekabet Kurulu gibi mahkeme de bu aykırılığı ve geçersizliği tesbit edebilir.

4054 sayılı Kanunun amacı rekabeti korumak olduğundan 4054 sayılı Kanuna aykırı işlemlerin hukuken geçerli olmadıklarını ve hukuken himaye edilmediklerinin kabul edilmesi gerekir.

Rekabet Kurulu davacının lehine olarak anlaşmanın rekabet hukukuna uygun olmasını sağlayarak değişiklikleri yapması için önce süre daha sonra da bir ek süre vermiş ve bu ek süre içinde gerekli değişiklikler yapılmazsa bunun soruşturmayı gerektiren bir davranış olacağını belirtmiştir. Ancak davacı gerekli olan bu değişiklikleri de yapmamıştır.

Rekabet Kurulu konu ile ilgili gerekli araştırmaları yapmış ve rekabet hukukuna aykırılığı belirlemiş bazı değişikliklerin yapılmasının gerekli olduğunu tespit ederek öngörülen değişikliklerin yerine getirilmesi için davacıya belli süre vermiştir. Öngörülen değişikliklerin yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde ise soruşturma açılacaktır ki Kanunun 4 üncü Bölümü ancak bu zaman devreye girecektir. Dolayısıyla Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının dava konusu kararla bir ilgisi bulunmamaktadır.

Rekabet Kurulu kararları üçüncü şahısları bilgilendirmek amacıyla, idari anlamda kesinleştikten sonra Resmi Gazete'de neşredilmektedir. Davacı üçüncü kişi değildir. bu sebeple kararın 3 üncü kişileri bilgilendirmek amacıyla Resmi Gazetede yayımlanmasının davacıyla bir ilgili bulunmamaktadır.

Açıklanan sebeplerle dava konusu Rekabet Kurulu kararının 1 inci, 5 inci ve 6 ıncı maddeleri 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun 7 inci, 8 inci, 13 üncü ve 56 ıncı maddeleri amir hükümlerine uygun bulunduğundan hukuki mesnedi bulunmayan davanın reddi gerekeceği düşünülmüştür

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği görüldü:

Dava, davacı şirketin tüketici finansmanı ve bankacılık hizmetleri alanında başka bir şirket ile ortak girişim oluşturması işlemine izin verilmesi istemiyle yaptığı başvuru üzerine Rekabet Kurulunca alınan 18.9.2001 tarih ve 01-44/433-411 sayılı kararın 1, 5 ve 6.maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 27. maddesinin (b) bendinde, ilgililerin muafiyet ve menfi tespit taleplerini değerlendirerek, uygun olan anlaşmalara muafiyet ve menfi tespit belgesi vermek, (c) bendinde, verilen muafiyet kararları ve menfi tespit belgelerinin ilgili olduğu piyasaları sürekli takip ederek, bu piyasalarda ya da tarafların durumlarında değişiklikler tespit edilmesi halinde ilgililerin başvurularını yeniden değerlendirmek Rekabet Kurulunun görevleri arasında sayılmış olup anılan Yasanın "Menfi Tespit Belgesi" başlıklı 8. maddesinde; ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurulun, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanunun 4, 6 ve 7'nci maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebileceği, Kurulun, bu belgenin düzenlenmesinden sonra 13 üncü maddedeki şartlar çerçevesinde görüşünden her zaman dönebileceği, 13. maddesi (a) bendinde ise muafiyet ve menfi tespit kararının alınmasına esas teşkil eden herhangi bir olayda değişiklik olması halinde muafiyet ve menfi tespit kararlarının geri alınabileceği ya da tarafların belirli davranışlarının yasaklanabileceği hükmüne yer verilmiştir. 4054 sayılı Yasanın 56. maddesinde, Bu Kanununun 4'üncü maddesine aykırı olan her türlü anlaşma ile teşebbüs birlikleri kararının geçersiz olduğu hükme bağlanmıştır.

Görüldüğü üzere menfi tespit belgesi taleplerini değerlendirerek menfi tespit belgesi vermek ve verilen menfi tespit belgelerinin ilgili olduğu piyasaları takip ederek bu piyasalarda veya tarafların durumlarında değişiklikler olması halinde ilgililerin başvuruları kurul tarafından yeniden değerlendirilerek menfi tespit kararının alınmasına esas teşkil eden olayda değişiklik olması halinde menfi tespit kararı geri alınabilecek ya da tarafların belirli davranışları yasaklanabilecektir. Ayrıca Kurul, 4. maddeye aykırılığını tespit ettiği her türlü anlaşma ile teşebbüs birlikleri kararlarını geçersiz kabul edebilecektir.

Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hizmetleri A.Ş.'nin mağaza taksit ve indirim kartı hizmetlerinde taraflar ile imzaladığı üye işyeri ve "advantage card" sözleşmesine menfi tespit belgesi verilmesi talebi üzerine Rekabet Kurulunun 28.4.1999 tarih ve 99/21/177-96 sayılı kararı ile sözkonusu üye işyeri ve "advantage card" sözleşmelerinin rekabeti bozacak, engelleyecek uygulamalardan özellikle fiyat tespitine, piyasa paylaşımına, arzın kontrolüne, rakip firmaların piyasa dışına çıkarılmasına, ayrımcılık yapılmasına ve diğer rekabeti ihlal edebilecek davranışlara yol açmayacağı, anılan şirketin piyasada hakim durumda olmadığı dolayısıyla Kanunun 6. maddesinde yasaklanan hakim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin fiilleri, ilgili sözleşme hükümlerini kullanarak herhangi bir şekilde gerçekleştirmesinin mümkün olmayacağı kanaatiyle sözkonusu sözleşmelere menfi tespit belgesi verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Boyner Holding A.Ş.'ne bağlı Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hizmetleri A.Ş. ile Fiba Holding A.Ş.'ne bağlı Fiba Bank A.Ş. arasında, tüketici finansmanı ve bankacılık hizmetleri alanında bir "ortak girişim" kurulmasına ilişkin

olarak Rekabet Kurumuna bildirimde bulunulması üzerine sözkonusu bildirimle yakından ilişkili olması nedeniyle Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hizmetleri A.Ş.'ne menfi tespit belgesi verilmesine esas olan mağaza taksit ve indirim kartı hizmetlerinde taraflar ile imzalanan üye işyeri ve "advantage card" sözleşmelerinin menfi tespit belgesi yönünden yapılan ön inceleme ile yeniden gözden geçirildiği, ön inceleme raporuyla; "advantage card" sistemine dahil olan teşebbüslerin aynı anda rakip kart hizmetlerinden yararlanamayacağını ve sistemde yer alan mağazalara rakip olan teşebbüslerin de "advantage card" sistemine giremeyeceğini öngören sözleşmelerdeki karşılıklı münhasırlık sisteminin davacı şirketin tek taraflı olarak uyguladığı münhasırlığa dönüştüğünün ve dönüşmenin sonucu olarak taksitli alışveriş olanağı sağlayan kartlar pazarında davacı şirketin hakim duruma geldiği ve bu hakim durumu yaratan koşulların temelini ise tek taraflı münhasırlık sisteminin oluşturduğunun, menfi tespit kararının geri alınmasıyla ortak girişim işlemine izin verilebileceğinin saptanması üzerine Rekabet Kurulunun dava konusu yapılan 18.9.2001 tarih ve 01/44/433-411 sayılı kararının 1.maddesiyle; menfi tespit belgesinin geri alınmasına, 2.maddesiyle; bildirim konusu yapılan işlemin ortak bir girişim olduğu, 3.maddesiyle; ortak girişimin hakim durumun güçlendirilmesine yönelik olarak rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucu doğurmayacağı gerekçesiyle ortak girişim sonucunu doğuran işlemlere izin verilmesine, 4.maddesiyle; ortak girişim sonucunu doğuracak işlemlere ilişkin "Ortaklık Sözleşmesi'nin 8.9.maddesinde yer alan "..... özellikle işbu sözleşme tarihi itibarıyla ve işbu sözleşme süresince Advantage ve Galaxy Card programlarındaki üye işyerlerine yönelik pazarlama yapmayacaklarını, bu tür geçişlerin olması halinde birbirlerinden izin almayı kabul ederler...." ifadesinin ilgili maddede yer verilen hükümler arasından kaldırılmasına, 5.maddesiyle; kararda öngörülen değişikliklerin yerine getirilmesi için kararın tebliğ tarihinden itibaren 60 gün süre verilmesine ve öngörülen süre içinde gerekli düzeltmelerin yapıldığına ilişkin belgelerin Kuruma sunulmasına, aksi takdirde 4054 sayılı Yasanın 56.maddesi uyarınca sözleşmelerin geçersiz olacağına, düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına ve Kanununun 16. ve 17.maddeleri uyarınca işlem yapılacağına, 6.maddesiyle; ilgili ürün pazarında taksitli alışveriş olanağı sunan kartları pazarlayan diğer teşebbüslerin istedikleri sayıda teşebbüs ile serbestçe anlaşma yapabilmeleri olanağının sağlanması için bilgilendirilmelerine karar verildiği, davacının ise anılan kararın 1, 5 ve 6.maddelerinin iptali istemiyle bu davayı açtığı anlaşılmaktadır.

Davacının iptalini istediği Rekabet Kurulu Kararının, 1.maddesinde, daha önce davacı şirket adına düzenlenen menfi tespit belgesinin geri alınması, 5.maddesinde ise kararda belirtilen değişikliklerin yerine getirilmesi için 60 gün süre verilmesi, değişikliklerin yapıldığına ilişkin belgelerin Kuruma sunulması, aksi takdirde ortak girişim sözleşmesinin geçersiz sayılacağı, 6.maddesinde ise ilgili ürün pazarında faaliyette bulunan diğer teşebbüslerin bu kararla bilgilendirilmeleri öngörülmüştür.

Öte yandan ortak girişim sözleşmesinin 8.9. maddesinde değişiklik yapılmasını öngören Rekabet Kurulu Kararının 4.maddesinin davacı tarafından iptali ~~öte~~ ilmediği gibi sözkonusu maddede belirtilen değişikliğin yapılabilmesi için davacı şirket tarafından 1.2.2002, tarihli başvuru ile ek süre istenilmiş ve bu ek süre talebi davalı Kurumun 14.2.2002 tarihli yazısı ile kabul edilmiştir.

Uyuşmazlıkta, davacı şirkete menfi tespit belgesinin verildiği tarihte geçerli olan koşulların daha sonra piyasa şartlarının ve menfi tespit belgesi ile tanınan "karşılıklı münhasırlık" sisteminin davacı şirketin tek taraflı uygulamasına dönüşerek piyasaya girişi zorlaştırdığının ön inceleme raporuyla tespit edilmesi karşısında 4054 sayılı Yasanın 8.maddesi ve aynı Yasanın 13/a maddesi uyarınca menfi tespit belgesinin geri alınmasına ilişkin Rekabet Kurulu Kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacı tarafından, menfi tespit belgesinin ön inceleme yapılarak verildiği geri alınırken de aynı usulün uygulanması gerektiği öne sürülmekte ise de; 4054 sayılı Yasada menfi tespit belgesinin geri alınmasında izlenecek usule ilişkin herhangi bir hükme yer verilmediği gibi menfi tespit belgesinin, ortak girişim işleminin bildirilmesi üzerine davalı idarece her iki konuda yaptırılan ön inceleme sonucu düzenlenen ön inceleme raporundaki tespitlere dayanılarak geri alınması ayrıca 4054 sayılı Yasanın 27/c maddesi gereğince Rekabet Kurulunun menfi tespit belgeleri ile ilgili piyasaları re'sen takip yetkisinin bulunması nedeniyle davacının bu iddiası hukuken geçerli değildir.

Kararda belirtilen değişikliklerin yapılması için davacıya 60 gün süre verilmesi değişikliklerin yapıldığını ilişkin belgenin bu süre içinde kuruma sunulması aksi takdirde ortak girişim sözleşmesinin geçersiz sayılacağı yönündeki Rekabet Kurulu Kararının 5.maddesi, 4054 sayılı Yasanın 56.maddesi hükmünün gereği olarak alınmış bir karar olup Rekabet Kurulunun Yasanın 4.maddesine aykırı olan her türlü anlaşma ile teşebbüs birlikleri kararlarının geçersizliği ile ilgili karar alma yetkisi bulunmaktadır. Dolayısıyla Rekabet Kurulu Kararının 4.maddesi ile saptanan rekabete aykırılığın dava konusu yapılmaması, davacı şirketin sözkonusu değişikliği yapmak için davalı kurumdan ek süre istemesi ve bu isteminin davalı idarece kabul edilmesi karşısında dava konusu Rekabet Kurulu kararının 5.maddesinde bu yönüyle hukuki isabetsizlik görülmemektedir.

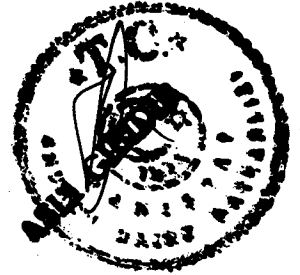
Dava konusu olayda menfi tespit belgesi ve ortak girişim talebi ile ilgili olarak ön inceleme yapılırken ilgili ürün pazarında faaliyette bulunan diğer teşebbüslerin bu konudaki bilgilerine başvurulması nedeniyle ve sözkonusu ürün pazarında rekabetin tam olarak sağlanması amacıyla; ilgili ürün pazarında faaliyette bulunan diğer teşebbüslerin bilgilendirilmeleri yönündeki rekabet kurulu kararının 6.maddesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2002/693
Karar No : 2003/5295

İlgili ürün pazarında faaliyette bulunan teşebbüslerin bu şekilde bilgilendirilmeleri yönünde karar alınması, bilgilendirme amacı dikkate alındığında, Resmi Gazetede yayınlanma zorunluluğu bulunan Rekabet Kurulu Kararlarını sakatlamayacağı gibi kararın Resmi Gazetede yayımlanmasına bir engel teşkil etmemektedir.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince 300.000.000 TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idare vekiline verilesine 23.12.2003 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Zafer	Serap	Ali	Ahmet	Suna
KANTARCIOĞLU	AKSOYLU	ÖZTÜRK	BAŞPINAR	TÜRKOĞLU

ŞK/26.3.2004